

Құрылтайшы және баспагер:
«Қазақстан Республикасының
Заңнама институты» ММ
2006 жылдан бастап шығады
Журналдың материалдары
www.iz.adilet.gov.kz
сайтында орналастырылған
Заң ғылымдары бойынша
диссертациялардың негізгі ғылыми
нәтижелерін жариялауға арналған
басылымдар тізіліміне енгізілген
(ҚР БҒМ БҒСБК 30.05.2013 ж.
№894 бұйрығы)

Редакциялық кеңес құрамы
Сәріпеков Р.Қ. (Астана, Қазақстан) –
(төраға)
Абайділдинов Е.М. – з.ғ.д. (Астана,
Қазақстан)
Абызов Р.М. – з.ғ.д. (Мәскеу, Ресей)
Белых В.С. – з.ғ.д. (Екатеринбург,
Ресей)
Губин Е.П. – з.ғ.д. (Мәскеу, Ресей)
Мельник Р.С. – з.ғ.д. (Киев, Украина)
Моисеев А.А. – з.ғ.д. (Мәскеу, Ресей)
Муромцев Г.И. – з.ғ.д. (Мәскеу, Ресей)
Рахметов С.М. – з.ғ.д. (Астана,
Қазақстан)
Малиновский В.А. – з.ғ.д. (Астана,
Қазақстан)
Шерубай Құрманбайұлы – ф.ғ.д.
(Астана, Қазақстан)

Редакциялық алқа құрамы
Құлжабаева Ж.О. – з.ғ.к. (Астана,
Қазақстан) – (төраға)
Азер Алиев – PhD (Киль, Германия)
Айымбетов М.А. – ҚР еңбек сіңірген
мәдениет қайраткері (Астана,
Қазақстан)
Байниязова З.С. – з.ғ.к. (Саратов,
Ресей)
Қазбаева Ә.Ғ. – з.ғ.к. (Астана,
Қазақстан)
Казиев З.Ғ. – з.ғ.к. (Астана, Қазақстан)
Қоныс В.Т. – з.ғ.к. (Астана,
Қазақстан)
Куликпаева М.Ж. – PhD (Астана,
Қазақстан)
Мұшанов Т.Е. (Астана, Қазақстан)
Нұрғазин Б.Қ. – з.ғ.к. (Астана,
Қазақстан)
Нұрмағамбетов Р.Ғ. – PhD (Қостанай,
Қазақстан)
Рахымбердин К.Х. – з.ғ.д. (Өскемен,
Қазақстан)
Тегізбекова Ж.Ч. – з.ғ.к. (Бишкек,
Қырғызстан)

Журнал редакциясы
Колтубаева Г.Б.
Ердешева Д.Т.
Жұмагелдина Б.Ж.
Байленова А.Қ.
Джамбуршин К.А.

Қазақстан Республикасы Мәдениет
және ақпарат министрлігі Ақпарат
және мұрағат комитетінің
БАҚ есепке қою туралы куәлігі
№ 11219-Ж 15.11.2010 ж.
(Алғашқы есепке қою кезіндегі нөмірі
мен мерзімі №6592-Ж. 07.09.2005 ж.)

Мекен-жайы:

Қазақстан Республикасы,
010000, Астана қ., Мәңгілік ел даңғ.,
8 ұй
тел: 8(7172)74-02-06;
факс: 8(7172)74-14-43
www.iz.adilet.gov.kz
E-mail: instzak-kz@mail.ru,
institutzakonodatelstva@gmail.com

Редакция бағанасы.....8

ҚР Әділет министрі М. Бекетаевтың 2018 жылғы 24 желтоқ-
санда Үкіметтік сағатында жылжымайтын мүлікті тіркеу мәселе-
лері бойынша сөз сөйлеуі.....13

Конституциялық және әкімшілік құқық

Р.Қ. СӘРІПЕКОВ Шет елдерде жария дауларды реттеудің ба-
лама нысандарын қолдану мәселесіне.....16
В.Х. СЕЙТИМОВА Қазақстан Республикасының Конститу-
циялық кеңесі – отбасы мен балалықты қорғау кепілі.....21
Ж.О. ТІЛЕМБАЕВА Заң шығармашылығындағы болжаудың
рөлі және заңдар қолданысының құқықтық салдарын айқындау өл-
шемшарттары туралы.....27
Р.Ғ. НҰРМАҒАМБЕТОВ «Конституциялық реттеу» ұғымы
туралы білімді тарихи-құқықтық талдау.....35
А.Б. ҚАЙЖАҚПАРОВА, Б.Б. ЕРМЕКБАЕВ Әкімшілік
әділет жүйесінде шағымдану институттары.....42

Азаматтық және азаматтық іс жүргізу құқығы

Х.-Й. ШРАММ Жария-құқықтық және жеке-құқықтық рет-
теу әдістерінің арақатынасы.....50
Е.А. ДЮСЕНОВ, А.К. ЛЯМБЕКОВА Қоршаған ортаны
қорғау және энергия техникалық және денсаулық сақтау (клини-
калық зерттеулер) саласындағы құқықтық ережелерді жеткізудің
ағымдағы мәселелері.....61
У.Е. КУДИЯРОВА Ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазатын
өсиетінің құқықтық табиғаты.....72
Г.Э. ӘБДІРАСҰЛОВА Қазақстан Республикасының азамат-
тық-құқықтық ақпарат айналымы аясындағы халықаралық ынты-
мақтастығының өзекті мәселелері.....77

Қылмыстық құқық және қылмыстық процесс

О.И. СЕМЫКИНА (Мәскеу қ.) Заңды тұлғалардың қылмы-
стық жауаптылығының онтологиясы.....83

Халықаралық құқық және салыстырмалы құқықтану

Е.М. АБАЙДІЛДИНОВ Егеменді Қазақстанда халықаралық
шарттарды орындауды конституциялық реттеу.....92
М.Ж. КУЛИКПАЕВА Халықаралық ғарыш құқығындағы жа-
уаптылық туралы нормалар және оларды Қазақстан Республикасы-
ның ұлттық заңнамасына имплементациялау.....97
И.А. ОРЛОВА (Санкт-Петербург қ.) Халықаралық, трансұлт-
тық және шетелдік юрисдикциялық органдардың шешімдері: мой-
ындау және орындау проблемалары.....104

Құқықтық мониторинг

Е.М. ЕЛУБАЙ, А.Ж. ҚАЛМАҒАМБЕТОВ Қазақстан Ре-
спубликасындағы сақтандыру қызметін ұйымдастырудың кейбір
аспектілері (құқықтық мониторингтің нәтижесі).....112
**Қ.Ж. ҚУАНДЫҚОВ, М.Қ. ЖУСУПБЕКОВА, Р.З. АБДРАХ-
МАНОВ** Қазақстан Республикасы ауыл шаруашылығы коопера-
циясының ұйымдастырушылық-құқықтық дамуының проблемалары.....120

Мемлекеттік тілдегі заң шығармашылығы практи- касынан

Т.Е. МУШАНОВ, Н.А. ХАМЗИНА Қазақ әліпбиін латын
графикасына көшірудің кейбір мәселелері.....128
Б.А. ШОЛАН Халықаралық құжаттардағы терминдердің
кейбір мәселелері.....132
Н.А. БАЙКӘРІМОВА, Д.М. ШЫҢҒЫСБАЕВА Ғылыми
лингвистикалық сараптаманың кейбір мәселелері туралы.....137
А.К. МАХАМБЕТОВА, К.А. АЙНАБАЕВА Терминдерді
бірідендіру – уақыт талабы.....143

Жас ғалым мінбері

А.С. ТӨЛЕПБАЕВА, Т.К. МАКЕНОВ Жария құқықтық қа-
тынастардан туындайтын дауларды сотқа дейінгі реттеу институ-
тының құқықтық табиғаты.....154

Д.Б. АБДИЛЬДИНА Халықаралық шарттар жобаларына ғылыми сараптама жүргізудің кейбір ерекшеліктері туралы.....	161
Ф.П. ДОСАНОВА Жария құқықтық қатынастардан туындайтын дауларды сотқа дейінгі реттеудің баламалы нысандары: шетелдік тәжірибе және Қазақстан Республикасында пайдалану перспективалары.....	167
М.Н. БАЙСАҚАЛОВА «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізінің құрылуы мен жұмыс істеуінің құқықтық проблемалары.....	174
А.Қ. РАҚЫШЕВА «Теміржол көлігі туралы» Қазақстан Республикасының Заңын талдау және оны қолдану практикасы.....	182

Ғылыми өмір хроникасы

Қазақстан Республикасы Заңнама институты Ғылыми-әдістемелік кеңесінің ғылыми зерттеулердің нәтижелерін талқылау бойынша кеңейтілген отырысы туралы ақпараттық хабарлама, Астана қ., 2018 жылғы 27 қыркүйек.....	188
«Халықаралық сот төрелігі және интеграциялық үдерістерді нығайту» халықаралық конференциясы туралы ақпараттық хабарлама, Минск қ., 2018 жылғы 18-19 қазан.....	192
Әкімшілік құқық бойынша «Әкімшілік құқықтағы атқарушылық іс жүргізу» тақырыбындағы ІХ халықаралық ғылыми-практикалық конференция туралы ақпараттық хабарлама, Астана қ., 2018 жылғы 1-2 қараша.....	195
Қазақстан Республикасы Заңнама институты Ғылыми-әдістемелік кеңесінің ғылыми зерттеулердің нәтижелерін талқылау бойынша кеңейтілген отырысы туралы ақпараттық хабарлама, Астана қ., 2018 жылғы 16 қараша.....	199
Қазақстан Республикасы Заңнама институты Ғылыми-әдістемелік кеңесінің ғылыми зерттеулердің нәтижелерін талқылау бойынша кеңейтілген отырысы туралы ақпараттық хабарлама, Астана қ., 2018 жылғы 30 қараша.....	203
Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті күніне арналған кітап көрмесі туралы ақпараттық хабарлама.....	206
Қазақстан Республикасы Заңнама институты Ғылыми-әдістемелік кеңесінің ғылыми зерттеулердің нәтижелерін талқылау бойынша кеңейтілген отырысы туралы ақпараттық хабарлама, Астана қ., 2018 жылғы 5 желтоқсан.....	208
Новосибирскке қызметтік сапар туралы ақпараттық хабарлама, 2018 жылғы 5 желтоқсан.....	214
Мәскеуге қызметтік сапар туралы ақпараттық хабарлама, 2018 жылғы 6-8 желтоқсан.....	217
Кітапхана қорына түскен басылымдар көрмесі туралы ақпараттық хабарлама.....	221

«Жаршының» мұрағат беттері

М.А. АЙЫМБЕТОВ Заң терминдері сөздігін түзудің кейбір мәселелері (ҚР ЗИ Жаршысы. – №3(27)-2012. - 127-130 б.).....	223
Б.А. ШОЛАН М.А. Айымбетовтің «Заң терминдері сөздігін түзудің кейбір мәселелері» деген ғылыми жарияланымына қайта оралғанда.....	226

Есімнама

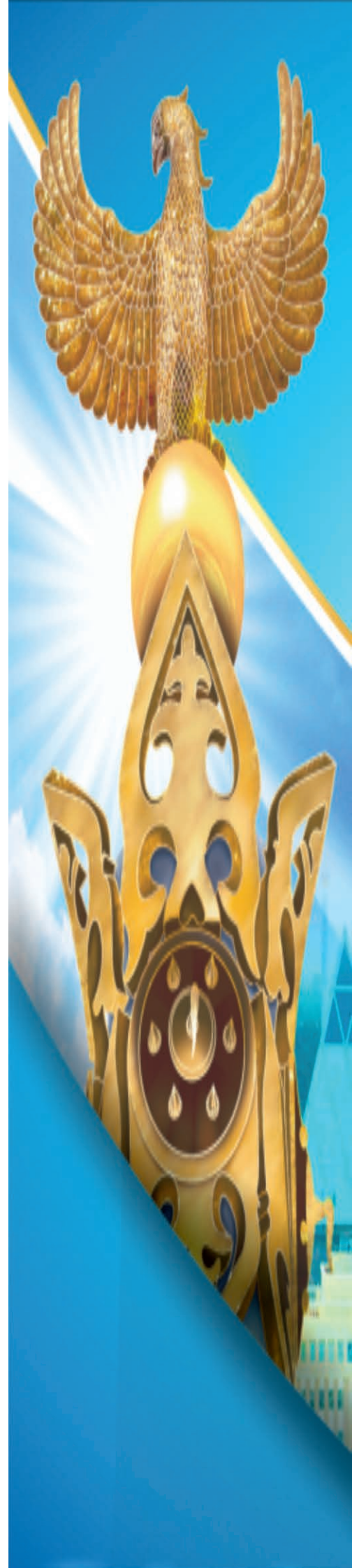
Ш.В. ТЛЕПИНА Құқық қорғаушысы (Р.К. Сәрпековтің туған күніне орай).....	229
Заң ғылымдарының кандидаты, доцент Ж.О. Тілембаеваның мерейтойына орай.....	233

Библиография

З.ғ.к., доцент К.В. Агамировтың 2-томдық монографиясына рецензия «Прогнозирование правовых рисков», – М.: Русайнс, 2018. – Т. 1. - 328-б. –Т. 2. – 332-б.....	234
«Профсоюзы: теория и практика» ұжымдық монографиясына рецензия / Б.Ж. Әбдірайымның жалпы редакциясымен. - Астана, 2018. – 357-б.....	238

Даналық ойлар

256

Учредитель и издатель:
ГУ «Институт законодательства
Республики Казахстан»
Издается с 2006 года

Все материалы журнала размещаются
на сайте www.iz.adilet.gov.kz
Включен в перечень изданий
для публикации основных научных
результатов диссертаций
по юридическим наукам
(Приказ ККСОН МОН РК №894
от 30.05.2013 г.)

Состав Редакционного совета
Сарпеков Р.К. (Астана, Казахстан) –
(председатель)
Абайдельдинов Е.М. – д.ю.н. (Астана,
Казахстан)
Абызов Р.М. – д.ю.н. (Москва, Россия)
Белых В.С. – д.ю.н. (Екатеринбург,
Россия)
Губин Е.П. – д.ю.н. (Москва, Россия)
Мельник Р.С. – д.ю.н. (Киев, Украина)
Моисеев А.А. – д.ю.н. (Москва, Россия)
Муромцев Г.И. – д.ю.н. (Москва,
Россия)
Рахметов С.М. – д.ю.н. (Астана, Ка-
захстан)
Малиновский В.А. – д.ю.н. (Астана,
Казахстан)
Шерубай Күрманбайұлы – д.ф.н.
(Астана, Казахстан)

Состав Редакционной коллегии
Кулжабаева Ж.О. – к.ю.н. (Астана,
Казахстан) – (председатель)
Азер Алиев – PhD (Киль, Германия)
Айымбетов М.А. – заслуженный дея-
тель культуры РК (Астана, Казахстан)
Байниязова З.С. – к.ю.н. (Саратов,
Россия)
Казбаева А.Г. – к.ю.н. (Астана, Казах-
стан)
Казиев З.Г. – к.ю.н. (Астана, Казах-
стан)
Конусова В.Т. – к.ю.н. (Астана, Казах-
стан)
Куликпаева М.Ж. – PhD (Астана,
Казахстан)
Мушанов Т.Е. (Астана, Казахстан)
Нургазинов Б.К. – к.ю.н. (Астана,
Казахстан)
Нурмагамбетов Р.Г. – PhD (Костанай,
Казахстан)
Рахимбердин К.Х. – д.ю.н. (Усть-Ка-
меногорск, Казахстан)
Тегизбекова Ж.Ч. – к.ю.н. (Бишкек,
Кыргызстан)

Редакция журнала
Колтубаева Г.Б.
Ердешева Д.Т.
Жумагелдина Б.Ж.
Байленова А.К.
Джамбуллин К.А.

Свидетельство о постановке
на учет СМИ № 11219-Ж
от 15.11.2010 г. Комитета информации
и архивов Министерства культуры
и информации Республики Казахстан
(№ и дата первичной постановки на учет
№6592-Ж. 07.09.2005 г.)

Адрес:
Республика Казахстан,
010000, г. Астана, пр. Мәңгілік ел, д. 8
тел.: 8(7172)74-02-06;
факс: 8(7172)74-14-43
www.iz.adilet.gov.kz
E-mail: instzak-kz@mail.ru,
institutzakonodatelstva@gmail.com

СОДЕРЖАНИЕ

Колонка редакции	9
<i>Выступление Министра юстиции РК М. Бекетаева на Прави- тельственном часе 24 декабря 2018 года по вопросам регистрации недвижимого имущества</i>	13
Конституционное и административное право	
Р.К. САРПЕКОВ К вопросу о применении альтернативных форм урегулирования публичных споров в зарубежных странах	16
В.Х. СЕЙТИМОВА Конституционный Совет Республики Ка- захстан – гарант охраны семьи и детства	21
Ж.У. ТЛЕМБАЕВА О роли прогнозирования в законотворчестве и критериях определения правовых последствий действия законов	27
Р.Г. НУРМАГАМБЕТОВ Историко-правовой анализ знаний о понятии «конституционное регулирование»	35
А.Б. КАЙЖАКПАРОВА, Б.Б. ЕРМЕКБАЕВ Институты обжа- лования в системе административной юстиции	42
Гражданское и гражданско-процессуальное право	
Х.-Й. ШРАММ Соотношение публично-правовых и част- но-правовых методов регулирования	50
Е.А. ДЮСЕНОВ, А.К. ЛЯМБЕКОВА Актуальные вопросы совершенствования законодательной регламентации в сферах ох- раны окружающей среды и энергоэффективности, а также здраво- охранения (клинические исследования)	61
У.Е. КУДИЯРОВА Правовая природа совместного завещания супругов	72
Г.Э. АБДРАСУЛОВА Актуальные вопросы международного сотрудничества Республики Казахстан в сфере гражданско-право- вого оборота информации	77
Уголовное право и уголовный процесс	
О.И. СЕМЬКИНА (г. Москва) Онтология уголовной ответ- ственности юридических лиц	83
Международное право и сравнительное правоведе- ние	
Е.М. АБАЙДЕЛЬДИНОВ Конституционное регулирование исполнения международных договоров в суверенном Казахстане	92
М.Ж. КУЛИКПАЕВА Нормы об ответственности в между- народном космическом праве и их имплементация в национальное законодательство Республики Казахстан	97
И.А. ОРЛОВА (г. Санкт-Петербург) Решения междуна- родных, транснациональных и иностранных юрисдикционных орга- нов: проблемы признания и исполнения	104
Правовой мониторинг	
Е.М. ЕЛУБАЙ, А.Ж. КАЛМАГАМБЕТОВ Некоторые аспекты организации страховой деятельности в Республике Казах- стан (результат правового мониторинга)	112
К.Ж. КУАНДЫКОВ, М.К. ЖУСУПБЕКОВА, Р.З. АБДРАХ- МАНОВ Проблемы организационно-правового развития сельско- хозяйственной кооперации Республики Казахстан	120
Из практики законотворчества на государственном языке	
Т.Е. МУШАНОВ, Н.А. ХАМЗИНА Некоторые вопросы пе- ревода казахского алфавита на латинскую графику	128
Б.А. ШОЛАН Некоторые вопросы терминов в междуна- родных договорах	132
Н.А. БАЙКАРИМОВА, Д.М. ШЫНГЫСБАЕВА О некото- рых вопросах научной лингвистической экспертизы	137
А.К. МАХАМБЕТОВА, К.А. АЙНАБАЕВА Унификация терминов – требование времени	143
Трибуна молодого ученого	
А.С. ТУЛЕПБАЕВА, Т.К. МАКЕНОВ Правовая природа ин- ститута досудебного урегулирования споров, вытекающих из пу- бличных правоотношений	154

Д.Б. АБДИЛЬДИНА О некоторых особенностях проведения научной экспертизы проектов международных договоров.....	161
Ф.П. ДОСАНОВА Альтернативные формы досудебного урегулирования споров, вытекающих из публичных правоотношений: зарубежный опыт и перспективы использования в Республике Казахстан.....	167
М.Н. БАЙСАКАЛОВА Правовые проблемы становления и функционирования международного транзитного коридора «Западная Европа - Западный Китай».....	174
А.К. РАКИШЕВА Анализ Закона Республики Казахстан «О железнодорожном транспорте» и практика его применения.....	182

Хроника научной жизни

Информационное сообщение о расширенном заседании Научно-методического совета Института законодательства Республики Казахстан по обсуждению результатов научных исследований, 27 сентября 2018 года.....	189
Информационное сообщение о международной конференции «Международное правосудие и укрепление интеграционных процессов», г. Минск, 18-19 октября 2018 года.....	193
Информационное сообщение о IX международной научно-практической конференции по административному праву на тему: «Исполнительное производство в административном праве», г. Астана, 1-2 ноября 2018 года.....	196
Информационное сообщение о расширенном заседании Научно-методического совета Института законодательства Республики Казахстан по обсуждению результатов научных исследований, 16 ноября 2018 года.....	200
Информационное сообщение о расширенном заседании Научно-методического совета Института законодательства Республики Казахстан по обсуждению результатов научных исследований, 30 ноября 2018 года.....	204
Информационное сообщение о книжной выставке, посвященной Дню Первого Президента Республики Казахстан.....	207
Информационное сообщение о расширенном заседании Научно-методического совета Института законодательства Республики Казахстан по обсуждению результатов научных исследований, 5 декабря 2018 года.....	210
Информационное сообщение о служебной поездке в Новосибирск, 5 декабря 2018 года.....	215
Информационное сообщение о служебной поездке в Москву, 6-8 декабря 2018 года.....	218
Информационное сообщение о выставке изданий, поступивших в фонд библиотеки.....	222

Архивные страницы «Вестника»

М.А. АЙЫМБЕТОВ Некоторые проблемы составления словаря юридических терминов (Вестник ИЗ РК. №3(27)-2012. - С. 127-130).....	223
Б.А. ШОЛАН Возвращаясь к научной публикации М.А. Айымбетова «Заң терминдері сөздігін түзудің кейбір мәселелері» (Некоторые проблемы составления словаря юридических терминов).....	226

Персоналии

Ш.В. ТЛЕПИНА Защитник права (Ко дню рождения Р.К. Сарпекова).....	229
К юбилею кандидата юридических наук, доцента Ж.У. Тлембаевой.....	233

Библиография

Рецензия на монографию к.ю.н., доцента К.В. Агамирова «Прогнозирование правовых рисков» в 2-х томах. - М.: Русайнс, 2018. - Т. 1. - 328 с. - Т. 2. - 332 с.....	234
Рецензия на коллективную монографию «Профсоюзы: теория и практика» / Под общ. ред. Б.Ж. Әбдірайыма. - Астана, 2018. - 357 с.....	238

Мудрые мысли	256
---------------------------	-----

Founder and publisher:
SI «Legislation Institute
of the Republic of Kazakhstan»
Published since 2006
All journal materials are placed
on the website
www.iz.adilet.gov.kz

Included in the list of publications of basic
scientific results of dissertations on legal
sciences (Order CCES MES RK №894
from 05.30.2013)

Editorial Council members

Sarpekov R.K. (Astana, Kazakhstan) –
(Chairman)
Abaydeldinov E.M. – d.j.s. (Astana,
Kazakhstan)
Abyzov R.M. – d.j.s. (Moscow, Russian)
Belih V.S. – d.j.s. (Ekaterinburg, Russian)
Gubin E.P. – d.j.s. (Moscow, Russian)
Melnik R.S. – d.j.s. (Kiev, Ukraine)
Moiseev A.A. – d.j.s. (Moscow, Russian)
Muromcev G.I. – d.j.s. (Moscow, Russian)
Rahmetov S.M. – d.j.s. (Astana, Kazakh-
stan)
Malinowski V.A. – d.j.s. (Astana, Kazakh-
stan)
Sherubai Kurmanbaiuly – d.ph.s. (As-
tana, Kazakhstan)

Editorial Board members

Kulzhabayeva Zh.O. – c.j.s. (Astana,
Kazakhstan) – (Chairman)
Azer Aliyev – PhD (Kiel, Germany)
Aiyumbetov M.A. – Honored Worker of
Culture of Kazakhstan, (Astana, Kazakh-
stan)
Bainiyazova Z.S. – c.j.s. (Saratov, Rus-
sian)
Kazbayeva A.G. – c.j.s. (Astana, Kazakh-
stan)
Kaziyev Z.G. – c.j.s. (Astana, Kazakh-
stan)
Konusova V.T. – c.j.s. (Astana, Kazakh-
stan)
Kulikpayeva M.Zh. – PhD (Astana,
Kazakhstan)
Mushanov T.E. (Astana, Kazakhstan)
Nurgazinov B.K. – c.j.s. (Astana, Kazakh-
stan)
Nurmagambetov R.G. – PhD (Kostanai,
Kazakhstan)
Rakhimberdin K.H. – d.j.s. (Ust-
Kamenogorsk, Kazakhstan)
Tegizbekova Zh.Ch. – c.j.s. (Bishkek,
Kyrgyzstan)

The editorial staff

Koltubayeva G.B.
Yerdesheva D.T.
Zhumageldina B.Zh.
Bailenova A.K.
Dzhamburshin K.A.

*The certificate of registration of mass media
№11219-G from 15.11.2010 from
the Committee of Information and Archives
of the Ministry of Culture and Information
of the Republic of Kazakhstan
(Number and date of primary registration
№6592-Zh.07.09.2005.)*

Address:

The Republic of Kazakhstan,
010000, Astana, Mangilik el pr., 8
tel.: 8 (7172) 74-02-06
fax: 8 (7172) 74-14-43
www.iz.adilet.gov.kz
e-mail: instzak-kz@mail.ru,
institutzakonodatelstva@gmail.com

CONTENT

Editorial	11
<i>Speech of the Minister of Justice of the Republic of Kazakhstan M. Beketayev at the Government hour on December 24, 2018 concerning the issues of the registration of real estate</i>	13
Constitutional and Administrative Law	
R.K. SARPEKOV To the question of the administration alternative forms of the settlement of public-legal disputes foreign countries.....	16
V.Kh. SEITIMOVA Constitutional council of the Republic of Kazakhstan: a guarantee of the protection of the family and childhood.....	21
Zh.U. TLEMBAEVA On the role of forecasting in lawmaking and the criteria for determining the legal consequences of laws.....	27
R.G. NURMAGAMBETOV Historical and legal analysis of knowledge about the concept “constitutional regulation”.....	35
A.B. KAIZHAKPAROVA, B.B. ERMEKBAYEV Institutes of appeal in the system of administrative justice.....	42
Civil and Civil Procedural Law	
H.-J. SCHRAMM Correlation of public-legal and private-legal methods of regulation.....	50
Y.A. DYUSSENOV, A.K. LYAMBEKOVA Current issues of implementation of legislative regulations in environmental protection and energy efficiency and health care (clinical researches).....	61
U.E. KUDIYAROVA The legal nature of the joint testament of the spouses.....	72
G.E. ABDASSULOVA Current issues of international cooperation of the Republic of Kazakhstan in the field of civil legal traffic information.....	77
Criminal law and Criminal procedure	
O.I. SEMYKINA Ontology of liability of legal persons.....	83
International and Comparative law	
Y. ABAIDELDINOV Constitutional regulation of the implementation of international treaties in sovereign Kazakhstan.....	92
M. ZH. KULIKPAYEVA Norms on responsibility in international space law and their implementation in the national legislation of the Republic of Kazakhstan.....	97
I.A. ORLOVA Decisions of international, transnational and foreign jurisdictional bodies and economic security of the state: problems of recognition and enforcement.....	104
Legal monitoring	
E.M. ELUBAY, A.Zh. KALMAGAMBETOV Some aspects of the insurance organization activities in the Republic of Kazakhstan (result of legal monitoring).....	112
K.Zh. KUANDYKOV, M.K. ZHUSUPBEKOVA, R.Z. ABDRAKHMANOV Problems of organizational and legal development of agricultural cooperation of the Republic of Kazakhstan.....	120
Lawmaking practice in the official language	
T. MUSHANOV, N. KHAMZINA Some issues of the transition of Kazakh alphabet into Latin graphics.....	128
B. SHOLAN Some questions of terms in international treaties.....	132
N. BAIKARIMOVA, D. SHYNGYSBAYEVA About background of occurrence of errors in the time of the scientific-linguistic expert examination.....	137
A.K. MAKHAMBETOVA, K.A. AINABAYEVA Unification of terms - the requirement of time.....	143
Young scholar tribune	
A.S. TULEPBAEVA, T.K. MAKENOV The legal nature of the institution of pre-trial settlement of disputes arising from public relations.....	154

D.B. ABDILDINA Some features of academic expertise of the drafts of international treaties.....	161
F.P. DOSSANOVA Alternative forms of pre-trial settlement of disputes arising from public relations: foreign experience and prospects for use in the Republic of Kazakhstan.....	167
M. BAISAKALOVA Legal issues of formation and functioning of the international transit corridor “Western Europe – Western China”.....	174
A.K. RAKISHEVA Analysis of the Law of the Republic of Kazakhstan «On Railway Transport» and the practice of its application.....	182

The Chronicle of Scientific Life

Information note about extended meeting of the Scientific and Methodological Council of the Institute of Legislation of the Republic of Kazakhstan to discuss the results of scientific research, Astana, September 27, 2018.....	191
Information note on the international conference «International Justice and Strengthening of Integration Processes», held in Minsk, Belarus, October 18-19, 2018.....	194
Information note on the IX International scientific and Practical Conference on Administrative Law «Executive proceedings in administrative law», Astana, November 1-2, 2018.....	197
Information note about extended meeting of the Scientific and Methodological Council of the Institute of Legislation of the Republic of Kazakhstan to discuss the results of scientific research, Astana, November 16, 2018.....	201
Information note about extended meeting of the Scientific and Methodological Council of the Institute of Legislation of the Republic of Kazakhstan to discuss the results of scientific research, Astana, November 30, 2018.....	205
Information note on the book exhibition dedicated to the Day of the First President of the Republic of Kazakhstan.....	207
Information note about extended meeting of the Scientific and Methodological Council of the Institute of Legislation of the Republic of Kazakhstan to discuss the results of scientific research, Astana, December 5, 2018.....	212
Information note on the business trip to Novosibirsk, December 5, 2018.....	216
Information note on a business trip to Moscow, 6-8 December 2018 year.....	220
Information note on the exhibition of publications received by the library.....	222

The archive pages of the«Bulletin»

M.A. AYMBETOV Some problems of compiling a glossary of legal terms (Vestnik IL RK. № 3 (27) -2012. - P. 127-130).....	223
B.A. SHOLAN Returning to the scientific publication M.A. Aymbetov «Заң терминдері сөздігін түзудің кейбір мәселелері» (Some problems of compiling a dictionary of legal terms).....	226

Personalities

Sh.V. TLEPINA Defender of Law (To the birthday of R.K. Sarpekov).....	229
On the anniversary of the candidate of legal sciences, associate professor Zh.U. Tlembaeva.....	233

Bibliography

REVIEW to the monograph by Ph.D., associate professor K.V. Agamirova «Forecasting of legal risks» in 2 volumes. - М.: Пы-сайнс, 2018. - Т. 1.- 328 p. –Т. 2. - 332 p.....	234
REVIEW of the collective monograph «Trade Unions: Theory and Practice» / Under total. ed. B.ZH. Abdiyayma. - Astana, 2018. - 357 p.....	238

Wise thoughts	256
----------------------------	-----

УДК 347.67

ЕРЛІ-ЗАЙЫПТЫЛАРДЫҢ БІРЛЕСІП ЖАЗАТЫН ӨСИЕТІНІҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ ТАБИҒАТЫ

Ұлбала Ерзатқызы Кудиярова

«M.S. Narikbaev atyndaғы KAZGUU Universiteti» АҚ Жеке құқық департаментінің доценті, з.ғ.к., Астана қ., Қазақстан Республикасы;
e-mail: y_kudiyarova@kazguu.kz

Түйін сөздер: ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазатын өсиеті, ортақ бірлескен меншік, мұрагерлік құқық, өсиет бойынша мұрагерлік, лайықсыз мұрагерлер, міндетті үлеске құқығы бар мұрагерлер, кәмелетке толмаған және еңбекке жарамсыз балалар, мұра қалдырушының еңбекке жарамсыз ата-анасы.

Аннотация. Бұл мақалада Қазақстан Республикасының құқықтық қатынасына жат, шет елдік қолданыстағы ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазатын өсиет ережесінің құқықтық табиғаты мен заңнамалық реттелуіне талдау жасалған. Қазіргі таңда, өзге мемлекеттердің тәжірибесіне үңілсек, өсиетті тек тұлғаның өзі емес, өсиетті бірлесіп те жазатын жағдайлар қарастырылған. Нақты айтсақ, «ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазатын өсиеті».

Өсиет – біржақты мәміле, яғни бір тараптың еркін білдіруі. Осы тұрғыда Өсиетті нотариалды куәландырған тұлға қайтыс болғаннан кейін, өсиет қалдырушының қалдырған өсиеті, және өсиет бойынша мұрагерлердің құқықтарын туғызады. Ал ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазатын өсиетінде некеде тұрған, яғни некелерін мемлекеттік тіркеуде заңдастырған тұлғалар, өзара келісе отырып, өздерінің ортақ меншіктерін және ерлі-зайыптылардың әрқайсысының меншігіндегі мүліктерді бірлесе отырып өсиет жазады. Егер ерлі-зайыптылар тірі кезінде некелерін тоқтатса, не сот шешімі негізінде некелері жарамсыз деп танылса, ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазатын өсиеті күшін жоятын мән-жайлар қарастырылған. Сондай-ақ, егер ерлі-зайыптылардың бірі қайтыс болған жағдайда, бірлесіп жазған өсиетті өзгертуге құқығы бар, егер де артында қалған өсиет қалдырушының бірі өзінің жеке меншігіне қатысты өзгерте алады. Өсиет-өсиет қалдырушының өзіне тиесілі мүлікті кімге, қандай үлесте беру туралы өкімі болып табылады. Бірлескен өсиетте де бұл ұстаным бар. Яғни, егер де ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазатын өсиетінде міндетті үлеске құқығы бар тұлғалардың құқықтарын ескерілмесе, міндетті үлеске құқығы бар тұлғалар өз құқықтарын даулай алады. Сонымен қатар ерлі-зайыптылар бірлесіп жазған өсиетінде заңды мұрагер болып табылатын тұлғаларды жанама не тікелей шеттетуге құқығы бар.

Сонымен қатар, мақалада ерлі-зайыптылардың бірлесіп өсиет жазу ережесінің шетелдік тәжірибелердегі алатын орны мен теориялық мәні қарастырылды.

ПРАВОВАЯ ПРИРОДА СОВМЕСТНОГО ЗАВЕЩАНИЯ СУПРУГОВ

Кудиярова Улбала Ерзатовна

Доцент Департамента частного права АО «Университет КАЗГЮУ имени М.С. Нарикбаева», к.ю.н., г. Астана, Республика Казахстан;
e-mail: y_kudiyarova@kazguu.kz

Ключевые слова: совместное завещание супругов, право наследования, наследование по завещанию, недостойные наследники, право на обязательную долю в наследстве, несовершеннолетние или нетрудоспособные дети наследодателя, нетрудоспособные родители наследодателя.

Аннотация. В данной статье анализируются правовая природа и особенности правового регулирования института совместного завещания супругов, неизвестного правовой системе Республики Казахстан. В настоящее время опыт зарубежных государств предусматривает условия, при которых завещание может иметь не толь-

ко индивидуальный, но и совместный характер. В частности, речь идет о совместном завещании супругов.

Завещание - это односторонняя сделка, основанная на свободе волеизъявления. В связи с этим, после смерти лица, завещание которого было нотариально заверено, на основе волеизъявления наследодателя определяются права наследников по оставленному завещанию. В совместном завещании супруги, брак которых узаконен государственной регистрацией, по взаимному соглашению распоряжаются совместно нажитым ими имуществом, а также имуществом, принадлежащим каждому из супругов. В случае расторжения брака супругами либо признания судом брака недействительным, законодательством предусмотрены правила признания совместного завещания недействительным. Кроме того, в случае смерти одного из супругов, переживший супруг вправе изменить завещание только в отношении принадлежащего ему имущества.

Гражданин может завещать все свое имущество или часть его любому лицу по собственному усмотрению. Данное положение также распространяется и на совместное завещание.

Если в совместном завещании не обеспечены права лиц, имеющих право на обязательную долю в наследстве, то такие лица могут оспорить свои права. Кроме того, супруги в совместном завещании имеют право косвенно или прямо ограничивать круг лиц, являющихся законными наследниками.

Наряду с этим, в статье рассматриваются теоретические аспекты и роль совместного завещания супругов в зарубежной практике.

THE LEGAL NATURE OF THE JOINT TESTAMENT OF THE SPOUSES

Kudiyarova Ulbala Erzatovna

Associate Professor of the Department of Private Law of KAZGUU University
named after M.S. Narikbaev, Candidate of Laws, Astana, Republic of Kazakhstan;
e-mail: y_kudiyarova@kazguu.kz

Keywords: joint testament of spouses, the right of inheritance, inheritance under the will, unworthy heirs, the right to an obligatory share in the inheritance, minor or disabled children of the testator, disabled parents of the testator.

Abstract. This article analyzes the legal nature and features of the legal regulation of the institution of the joint testament of spouses, not known to the legal system of the Republic of Kazakhstan. At present, the experience of foreign countries provides for the conditions under which a will can be not only individual, but also joint. In particular, we are talking about the joint testament of the spouses.

A will is a one-sided transaction based on free will. In this regard, after the death of a person whose will has been notarized, the rights of heirs under the will are determined by the testator's will. In a joint will, spouses whose marriage is legally regulated by the state registration shall, by mutual agreement, manage the property they have jointly acquired, as well as property owned by each of the spouses. In the event of the dissolution of the marriage by the spouses or the court recognizing the marriage as invalid, the law provides for the rules for recognizing the joint will to be invalid. In addition, in the event of the death of one of the spouses, the surviving spouse is entitled to change the will only in respect of the property belonging to him.

A citizen may bequeath all his property or part of it to any person at his own discretion. This provision also applies to the joint will.

If the joint will does not secure the rights of persons entitled to a compulsory share of the inheritance, such persons may challenge their rights. In addition, spouses in a joint will have the right to indirectly or directly limit the circle of persons who are the legal heirs.

Along with this, the article discusses the theoretical aspects and the role of the joint testament of spouses in foreign practice.

Құқық нормаларының ескіруі құқық қолдану тәжірибесінде коллизияның пайда болуына әкеп соғатыны және іс жүзінде жеке тұлғалардың мүдделерін толық көлемде жүзеге асыруын және оны қамтамасыз етуіне кері әсерін тигізетіні жасырын емес. Осыған орай, мұрагерлік құқық ережелерінің өзгеруі мен толықтырылуы тарихына көз жүгіртсек. Айта кететін жағдай, егер 28.12.1963 жылғы Қазақ КСР-нің АҚ-ның VIII «Мұрагерлік право» бөлімі 35 баптан тұрса¹, қазіргі ҚР-ның АҚ-ның VI «Мұрагерлік құқық» бөлімі 48 баптан астам норманы қамтиды². Яғни, мұрагерлік құқық ережелеріне жаңа заман талабына сәйкес бірнеше жаңа баптар енгізілді. Мұрагерлік мүліктік қатынастарды құқықтық реттеу конституциялық, азаматтық-құқықтық нормасы бойынша азаматтың өзіне тиесілі мүлкін мұра қалдыру мүмкіндігін және ол азаматтың қайтыс болған жағдайда өз ықтиярымен билік ету бойынша өсиет етуі, не болмаса заңды мұрагерлік бойынша мұрагерліктің жүзеге асуы, сонымен қатар осы мәселелер бойынша өзге де тұлғалардың мүлікке қол сұғуынан құқықтық қорғау тәсілдері бекітілген.

Қазақстан Республикасында мұрагерліктің екі негізі қарастырылған. Біріншісі – өсиет бойынша, екіншісі – заң бойынша мұрагерлік.

Өсиет бойынша мұрагерлік Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 1046-1059 баптар аралығында қамтылған. Енді «өсиет» ұғымын саралайтын болсақ, «өсиет» ағылшын тілінен (last will and testament) аударғанда – азаматтың қайтыс болуына байланысты өзіне тиесілі мүлікті заң тәртібіне сәйкес билік етуі дегенді білдіреді [1; 194 б.]. Өсиет, бұл – біржақты мәміле. Өсиет жазбаша нысанда, нотариалды куәландыруы тиіс. Өсиет қалдырушының тікелей өзімен тығыз байланысты, яғни өсиет өкіл арқылы немесе сенімді тұлға арқылы жүзеге асырылмайды. Өсиет қалдырушы тікелей өзі, заң ережелерімен сәйкес құру қажет. Екіншіден, өсиетті толық әрекет қабілеттілікке ие тұлға құруға құқылы.

Қазіргі таңда, өзге мемлекеттердің тәжірибесіне үңілсек, өсиетті тек тұлғаның өзі емес, өсиетті бірлесіп те жазатын жағдайлар қара-

стырылған. Нақты айтсақ, «ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазатын өсиеті» және «мұрагерлік туралы шарт» деген мұрагерлердің мұраны алудың тағы бір негіздері не тәсілі ретінде қарастыратын нормалар бар.

Ерлі-зайыптылардың бірлескен өсиеті - ерлі-зайыптылардың некеге тұрғаннан кейін меншігіне алған мүліктерге билік ету құжаты.

Неке (ерлі-зайыптылық) жасы еркектер мен әйелдер үшін он сегіз жас болып белгіленеді³.

Азербайджан Республикасының Азаматтық кодексінің 1169 бабына сәйкес, бірлесіп жазған өсиет тек ерлі-зайыптылардың өзара мұра қалдыруы жайлы құрылуы тиіс, сонымен қатар ерлі-зайыптылардың талаптары бойынша мұндай өсиет екеуінің тірі кезінде өзгертілуі мүмкін деп көрсеткен⁴.

Түрікменстан елінің Азаматтық кодексінің 1106 бабына сәйкес, бірлесіп жазған өсиет тек ерлі-зайыптылардың өзара мұрагерліктері туралы құрылуы мүмкін, сонымен қатар ерлі-зайыптылардың бірінің талаптары бойынша мұндай өсиет екеуінің тірі кезінде өзгертілуі мүмкін деп қарастырылған⁵.

Қрым Республикасы мен Севастополь қаласында ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазатын өсиет туралы норма қарастырылған. Онда келесі сипаттар мен мән-жайлар орын алған:

- ерлі-зайыптылардың некелері міндетті түрде АХАТ бөлімінде тіркелуі тиіс;

- өсиетте ерлі-зайыптылардың ортақ бірлескен меншігіне қатысқан өкім болуы тиіс, сонымен қатар жеке мүлікке де өкім қамтылуы тиіс;

- мұндай өсиет күшін жояды, егер де ерлі-зайыптылардың бірі қайтыс болғанға дейін некелерін тоқтатса не болмаса неке жарамсыз деп танылса;

- ерлі-зайыптылардың бірінің жаңа өсиетті құру негізінде бірлесіп жазған өсиетті нотариус екінші зайыбына бұл туралы хабарлауы тиіс, деп көрсеткен⁶.

Ерлі-зайыптылардың біреуі қайтыс болғаннан кейін ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған өсиеті жойылуы немесе өзгеруі мүмкін емес, деп көрсетеді «АВТ Консалтинг» заң компаниясының басқарушы серіктесі Алек-

¹ Қазақ КСР-нің АҚ-сі, Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі 1963 жылы 28 желтоқсанда қабылдаған // Ведомости Верховного Совета и Правительства Казахской ССР. - 1964. - № 2.

² Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі. Қазақстан Республикасының Парламенті // Ведомости Парламента Республики Казахстан. - 1999. - № 16-17.

³ «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы №518-ІV Кодексі /http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1100000518#z25.

⁴ Гражданский кодекс Азербайджанской Республики (утвержден Законом Азербайджанской Республики от 28 декабря 1999 года № 779-ІQ) (с изменениями и дополнениями по состоянию на 03.04.2018 г.)http://online.zakon.kz/document/?doc_id

⁵ Гражданский кодекс Туркменистана от 17 июля 1998 года №294-І (с изменениями и дополнениями по состоянию на 22.12.2012 г.)

⁶ Составление совместного завещания. http://nam-pokursu.ru/covmestnoe-zaveshhanie-suprugov/

сандр Тарасов. «Егер ерлі-зайыптылардың бірі қайтыс болған жағдайда, екіншісі жаңа өсиет жазса, жазған өсиет бірлесіп жазған өсиетке қайшы келмеуі тиіс», - дейді заңгер. – Егер қайтыс болған ерлі-зайыбының артында қалған екіншісі бірлесіп жазған өсиетке қарама-қарсы жазса, ол бөлігі жарамсыз болады, өйткені бірлесіп жазған өсиет басымдыққа ие. Сондықтан кейінгі құжатты даулауға болады»⁷.

«Мұра қалдырушының кәмелетке толмаған немесе еңбекке жарамсыз балалары, сондай-ақ оның еңбекке жарамсыз жұбайы мен ата-анасы, өсиеттің мазмұнына қарамастан, заң бойынша мұрагерлік кезінде олардың әрқайсысына тиесілі болатын үлестің (міндетті үлес) кемінде жартысын мұраға алады. Осылайша, кез келген жағдайда, мұра қалдырушыға материалдық жағынан тәуелді адамдар мұрагерлікке шақырылады. [Тек қана] егер жоқ болса, мұра өсиет бойынша мұрагерге толықтай ауысады», - деді Александр Сагин.

Ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған өсиеті, екеуінің бірінің 18 жасқа дейінгі балалар мен еңбекке жарамсыз ата-анасының мұраға деген құқығын шектемейді «Міндетті үлеске құқығы бар тұлғалар мұраны ала алады», - деп көрсетеді Сагин. - Тәжірибе ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған өсиетті қамтитын норманы қолданатын елдерде, мысалға, Германия мен Украинада кездесетіндіктен, ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған өсиетті бойынша соттық даулар әдеттегіден әлдеқайда жоғары. Бірлесіп өсиет жазған ерлі-зайыптылардың артында қалған мұрагерлерінің көп жағдайда құқықтары бұзылуда⁸.

Ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған өсиетті қамтитын институты шет елдерде сәтті жүзеге асырылды. Мұрагерлік бойынша мүліктің ауысу механизмі ең алдымен, олардың бірінің қайтыс болғаннан кейінгі екінші жұбайына, ал содан кейін тікелей мұрагерге көшуді қамтиды.

Осылайша, Англияда осындай өсиеттер келісім-шарт болып табылады. Осы келісімге сәйкес, ерлі-зайыптылар біреуі мүлікті мүлтік мүдделер үшін қарастырылғаннан өзгеше түрде билік етпеуге міндеттенеді. Ерлі-зайыптылар тірі кезінде осы келісімшарттың шарттарын өзгерте алады. Сот ерлі-зайыптылар

дың бірінің қайтыс болғаннан кейін екіншісін - болашақ мұрагерлердің игілігі үшін заттарды пайдаланатын сенімді басқарушыны таниды.

Германияда ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған өсиеті «Берлиндік» деп аталады. Осы құжатқа сәйкес, ерлі-зайыптылар бір-бірін мұрагерлер ретінде көрсетеді. Үшінші тарап кейінгі мұрагер ретінде әрекет етеді. Егер ерлі-зайыптылардың мүлкінен бас тартса, бірлесіп жазған өсиеті күшін жойылады. Францияда өзара немесе бірлесіп жазған өсиет жасауға тыйым салынады⁹.

«Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Қазақстан Республикасының кодексінің 39 бабына сәйкес, некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдардың келісімі немесе ерлі-зайыптылардың некедегі (ерлі-зайыптылықтағы) және (немесе) ол бұзылған жағдайдағы мүлктік құқықтары мен міндеттерін айқындайтын келісім неке шарты деп танылады. Неке шартында некеде (ерлі-зайыптылықтан) туған немесе асырап алынған балалардың мүлктік құқықтары көзделуі мүмкін¹⁰. Егер ерлі-зайыптылар некеде тұрғаннан кейін неке шартын жасаған жағдайда да, олар бірлесіп өсиет жазуға құқықтары бар. Яғни бірлескен өсиетте ерлі-зайыптылардың ортақ меншіктерімен қатар, олардың әрқайсысыларының жеке меншігінде қалдыруға құқылы.

Ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған өсиеті жарамды болу үшін және нотариустың өз жұмысын толық орындауы үшін қажетті бес шартты қамтамасыз ету қажет: ерлі-зайыптылар ресми түрде некеге тұруы керек; ерлі-зайыптылар бірлескен өсиетті жазуға өтініш берген кезде, ерлі-зайыптылардың екеуі де өз іс-әрекеттерін түсінуі керек; ерлі-зайыптылар бірлескен өсиетке кез-келген өзгерістер жасау үшін бір-бірінің келісімін талап етіледі; егер келісім болмаған жағдайда өзгеріссіз қалады, яғни өзгертуге болмайды; ерлі-зайыптылар некелерін тоқтатқан жағдайда, бірлесіп жазылған өсиет күшін жояды; Ерлі-зайыптылар бірлесіп жазған өсиетінде ортақ мүлктен басқа, өздерінің әрқайсысының жеке мүлкінде құқылы¹¹.

Ерлі-зайыптылардың некелерін тоқтатқан жағдайда не некелері жарамсыз деп танылған жағдайда, бірлесіп жазылған өсиет күшін жояды.

⁷ Совместное завещание супругов: как изменилось наследование недвижимости мосту. <https://realty.rbc.ru/news/5989bc179a794726ab40d053>

⁸ Совместное завещание супругов: как изменилось наследование недвижимосту. <https://realty.rbc.ru/news/5989bc179a794726ab40d053>

⁹ Составление совместного завещания. <http://nam-pokursu.ru/sovmetnoe-zaveshhanie-suprugov/>

¹⁰ «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы №518-IV Кодексі <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1100000518#z25>.

¹¹ Завещание на совместную собственность супругов <http://pravonanasledstvo.ru/zaveshhanie/zaveshhanie-na-sovmestnuyu-sobstvennost-suprugov.html> <http://pravonanasledstvo.ru/zaveshhanie/zaveshhanie-na-sovmestnuyu-sobstvennost-suprugov.html>

Осы тұрғады Рулькованың айтуынша, жалпы ереже бойынша, ерлі-зайыптылар тірі кезінде бірлесіп жазған өсиеттің күшін кез келген уақытта жоя алады. Ерлі-зайыптылардың әрқайсысы бірлесіп жазған өсиет құрсада, өздері жеке өсиет қалдыра алады, бірақ бірлесіп жазған өсиетке қайшылық туғызбауы тиіс. Егер бірлескен өсиетке мазмұнына қатысты қайшылық туғызған жағдайда, соңғысы күшін жоғалтады. Ерлі-зайыптылардың бірі бірлесіп жазған өсиетті құрғаннан кейін қайтыс болса, артында қалған екінші зайыбы, бірлесіп жазған өсиетті өзгерте алмайды¹².

Сонымен, шет мемлекеттердегі бірлесіп өсиет жазуды зерттей келе, келесідей қорытындығы келуге болады:

- бірлесіп өсиет жазу, егер ерлі – зайыптылар өзара келіссе, жүзеге асырады;
- ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған

өсиетті әрекет қабілеттілігі толық, есі дұрыс азаматтар жасауы тиіс;

- ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған өсиетке өкілдері арқылы жол берілмейді;

- ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған өсиеті жазбаша нысанда, нотариалды куәландырылуы тиіс;

- ерлі-зайыптылар өздеріне тиесілі мүлікті кез келген тұлғаларға бере алады;

- ерлі-зайыптылардың бірлесіп жазған өсиет бойынша мұрагерлік массаға сәйкес, мұрагерлерге үлестерін нақты көрсете алады;

- ерлі-зайыптылар бірлесіп жазған өсиетінде заңды мұрагер болып табылатын тұлғаларды жанама не тікелей шеттетуге құқығы бар;

- ерлі-зайыптылар бірлесіп жазған өсиетінде міндетті үлеске құқығы бар тұлғалардың құқықтарын ескереді.

ӘДЕБИЕТТЕР

1. Гражданское право/ Под ред. Суханов Е.А. - М.: БЕК, 1998. – Т.1. - 632 с.

¹² Могут ли супруги составлять совместное завещание? <https://aqparat.info/news/2018/06/08/8874108>